

INTERNATIONAL FEDERATION OF LIBRARY ASSOCIATIONS AND INSTITUTIONS

STANOVISKO IFLA K SPRÁVE INTERNETU

© Copyright: International Federation of Library Associations and Institutions, 2005
Povolenie IFLA pre Spolok slovenských knihovníkov – Slovak Librarians Association
Preklad: Ing. Silvia Stasselová, 2008
Realizované s finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky

1. IFLA ako vrcholné medzinárodné profesijné združenie, ktoré sa zaoberá knižničnými a informačnými službami, v celosvetovom meradle zastupuje inštitúcie, ktoré sa snažia poskytovať prístup ku všetkým verejne dostupným informáciám, či už faktografickým alebo fiktívnym, nezávisle od média a formy. Sieť digitálnych informačných zdrojov sa stala podstatným a dôležitým základom informačných služieb poskytovaných knižnicami. V mnohých krajinách sú verejné alebo akademické knižnice hlavnými alebo jedinými inštitúciami, ktoré poskytujú širokej verejnosti bezplatný alebo cenovo dostupný prístup k informačným zdrojom, čím významne prispievajú ku kultúrnemu, k sociálnemu a ekonomickému rozvoju. Z týchto dôvodov má IFLA záujem o bezprostrednú účasť na spravovaní internetu.
2. IFLA odmieta akékoľvek opatrenia prijaté v komerčnom, vládnom alebo rezortnom záujme, ktoré by mohli znamenať kontrolu prístupu k informáciám alebo obmedzenie slobody prejavu. Opatrenia, ktoré môžu byť potrebné na zabezpečenie spoľahlivého fungovania internetu, na kontrolu spamu, ochranu duševného o vlastníctva alebo na ochranu súkromia jednotlivcov, nesmú byť v rozpore s právami sformulovanými vo *Všeobecnej deklarácii ľudských práv* Organizácie spojených národov, najmä v článku 19.
3. IFLA podporuje rozvoj internetu ako spoľahlivého viacjazyčného systému, ktorý bude dostupný každému jednotlivcovi a umožní neobmedzený prístup k informáciám všetkým národom a jednotlivcom v ich jazyku.
4. V súvislosti s navrhovanými prístupmi k spravovaniu internetu IFLA podporuje viacstranný prístup, ktorý ráta s vládami, občianskou spoločnosťou aj s podnikateľským sektorom a ktorý ponúka cestu k zvyšovaniu účasti na správe internetu všetkým krajinám podľa ich možností. IFLA preto schvaľuje fórum a princípy globálnej verejnej politiky a zásady pre dohľad navrhované Pracovnou skupinou pre správu internetu (*Working Group on Internet Governance, WGIG*), pričom zdôrazňuje potrebu účinného zastupovania záujmov jednotlivých zainteresovaných strán.
5. Medzinárodná profesijná organizácia IFLA ako hovorca 2,5 miliardy registrovaných používateľov knižníc na celom svete, akreditovaná v Hospodárskej a sociálnej rade (*Economic and Social Council, ECOSOC*) Organizácie spojených národov, je pripravená pomáhať pri rozvoji efektívnych modelov pre správu internetu.

Alex Byrne
prezident IFLA
21. september 2005

KNIŽNICE ČORAZ ČASTEJŠIE VYUŽÍVAJÚ SLUŽBY „VYMÁHAČSKÝCH“ FIRIEM

V Poľsku sa už 115 knižníc domáha vrátenia dlhodobo nevrátených výpožičiek prostredníctvom „vymáhačských“ firiem alebo právnických kancelárií. Riaditelia knižníc strácajú trpezlivosť a touto cestou sa usilujú opätovne získať vypožičané knižničné dokumenty, ktoré si ponechali nesvedomití čitatelia. Za „rekordmana“ považujú muža, ktorý mal u seba požičané knihy vyše desať rokov, a preto musel uhradiť 13,6 tis. zlotých, čo je približne 3 200 €. Zástupcovia knižníc vyhlasujú, že v takýchto prípadoch im nejde ani tak o peniaze ako o vypožičané publikácie. Sú dokonca ochotní vyjednávať o znížení penále, len aby sa im knihy vrátili. Neraz ide totiž o tituly, ktoré sú už dávno vypredané a prakticky sa nedajú zohnať. Knižníci pokladajú takúto formu vymáhania nevrátených výpožičiek za účinnú a poukazujú aj na výchovné pôsobenie listov odosielaných „vymáhačskými“ firmami na nedisciplinovaných čitateľov, napísal poľský časopis *Dziennik Gazeta Prawna*.

<http://wiadomosci.gazeta.pl/wiadomosci/1,114883,12174532.html>

T.T.